

کتابخانه بخش تحقیقات رستنیها Library of Department of Botany

سعید شیرزادیان✉: دانشیار پژوهش، مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران (shirzadian2003@yahoo.co.uk)

زهره بابایی: کتابدار بخش تحقیقات رستنیها، مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

Saeed Shirzadian✉: Research Associate Prof., Iranian Research Institute of Plant Protection, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Tehran, Iran (shirzadian2003@yahoo.co.uk)

Zohreh Babaei: Librarian, Department of Botany, Iranian Research Institute of Plant Protection, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Tehran, Iran

از سال ۱۳۲۴ که نخستین نمونه‌های قارچها و پس از آن نمونه‌های گیاهان گردآوری شده توسط افراد علاقه‌مند در قفسه‌های معدود آزمایشگاه حشره‌شناسی و دفع آفات نباتی جای گرفتند، کمتر تصور می‌رفت که در سال ۱۳۹۴ نمایانگر کلکسیون از دنیای شگفت‌آور قارچها و گیاهانی باشند که در خدمت دانش‌پژوهان و مشتاقان این رشته‌ها قرار گیرد. اگر همت والا و عزم استوار پایه‌گذاران این مجموعه‌ها در آن اوقات که شرایط کار و مسافرت‌های علمی نسبت به امروز بسیار متفاوت و یا مشکل می‌نمود و نیز علاقمندی نسل‌های بعد برای حفظ و توسعه آن‌ها نبود، شاید چنین مجموعه‌هایی به این صورت هرگز ایجاد نمی‌گردید.

به دنبال تشکیل این مجموعه‌ها بود که کم‌کم فکر انتشار فهرستی از آن‌ها نیز به اذهان آمد. در سال‌های ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵، اولین و دومین فهرست قارچ‌های جمع‌آوری شده از ایران انتشار یافت و سال ۱۳۴۶ نیز نشر نخستین فهرست از مجموعه گیاهان گردآوری شده از ایران برحسب ترتیب تیره‌های گیاهی شامل نام علمی گیاهان و مشخصات کامل محل‌های جمع‌آوری شده در ۳۷۷ صفحه به انجام رسید.

جهت‌گیری نوشته‌ها از لیست به تک نگارها، بررسی‌های فلورستیکی، معرفی گونه‌های جدید در سطح جهان و گزارش‌های نوین از دنیای گیاهان و قارچها در ایران، مثال‌های بارزی از رشد انتشارات حاصله از تحقیقات به عمل آمده روی نمونه‌های موجود در این مجموعه‌ها از بدو تاسیس تاکنون بوده است. مسلماً بهره‌وری از تکنیک‌ها و روش‌های جدید در سیستماتیک و بازتاب نتایج حاصله از آن‌ها در نشریات امروزی، یکی از اهداف پژوهندگان این مجموعه‌ها بوده است. روشن است که یکی از پایه‌های اصلی تحقیقات فوق‌الذکر، دسترسی به منابع خارجی و داخلی انتشار یافته می‌باشد. بر مبنای این ضرورت، کتابخانه‌ای هماهنگ با توسعه مجموعه‌ها و پیشرفت تحقیقات تاسیس و گسترش یافت.

کتابخانه بخش تحقیقات رستنیها، یکی از کتابخانه‌های اختصاصی در نوع خود است که از مجموعه‌ای کاملاً تخصصی در حوزه فلور ایران و جهان، بیماری‌ها و آفات گیاهان و سایر مسایل مربوط به رستنی‌ها برخوردار می‌باشد. این کتابخانه در واقع از شاخه‌های مرکز اسناد و مدارک گیاهپزشکی مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور می‌باشد که می‌تواند نقش موثری در تبادل اطلاعات ایفا نماید. سازماندهی مجموعه این کتابخانه از قواعد ISBD برای فهرست‌نویسی تبعیت می‌کند. کلیه مقالات، اسناد و مدارک موجود در این کتابخانه به روش نمایه‌سازی (indexing) تنظیم شده و اطلاعات آن‌ها به سهولت قابل جستجو و بازیابی است. اداره این کتابخانه علاوه بر شیوه دستی، جهت ذخیره و بازیابی سریع اطلاعات از روش‌های الکترونیک نیز بهره‌مند است.

در حال حاضر، کتابخانه بخش در برگیرنده حدود ۶۴۰ عنوان کتاب فارسی، ۱۰۳۰ عنوان کتاب غیرفارسی، ۱۱۲ عنوان نشریات ادواری، ۸۱ نقشه، ۳ بسته اطلاعاتی نرم‌افزاری، ۷۸ فقره پایان‌نامه و رساله دانشجویی و تعداد زیادی از تک‌نگارها در زمینه‌های گیاهان و قارچها بوده که تعدادی از آن‌ها جزو قدیمی‌ترین و معتبرترین منابع این رشته‌هاست، از جمله:

- Flora Orientalis, by E. Boissier, Bibliopolam, Geneve, 5 vols, 1867-1884.

"فلور شرق" که توسط "بواسیه" در پنج جلد پایه‌گذاری شده است. این گیاه‌شناس برجسته سویسی در کتاب خود، گیاهان خاورمیانه، مصر، قسمتی از هندوستان، فلات ایران، یونان و قفقاز را به زبان لاتین شرح می‌دهد. کمتر موزه‌ای را در دنیا می‌توان یافت که در کتابخانه آن این اثر با ارزش به چشم نخورد.

یکی دیگر از قوی‌ترین منابع منتشر شده در مورد گیاهان ایران،

- Flora Iranica, by K.H. Rechinger, Graz: Akademische Druk-u. Verlag Sanstalt, 1963.

سلسله کتاب‌های پروفیسور رشینگر گیاه‌شناس مشهور اتریشی تحت عنوان: "گیاهان فلات ایران" می‌باشد که نخستین شماره آن در سال ۱۹۶۳ با عنوان تیره *Araceae* به زبان لاتین به رشته تحریر درآمد. گرچه در نخستین جلد‌های این اثر بزرگ کاستی‌هایی مشهود بود ولی این نقیصه‌ها چیزی از کار پر ارزش رشینگر که تاکنون انتشار آن را به ۱۸۱ شماره (تیره) رسانده است، کم نمی‌کند. پروفیسور رشینگر طی این مدت توانست نظر بسیاری از گیاه‌شناسان برجسته خارجی و ایرانی را جلب نموده و با همکاری آن‌ها گیاهان ایران، افغانستان، غرب پاکستان، شمال عراق، قسمتی از جمهوری آذربایجان و ترکمنستان را با تنظیم کلیدهای مصنوعی و شرح آن‌ها به زبان لاتین و بعضاً با توضیحات اضافی به زبان‌های آلمانی و انگلیسی به همراه تصاویر تعدادی از آن‌ها به چاپ برساند. معرفی آرایه (تاکسون)‌های جدید در عالم گیاهان و نمونه‌های تیپ و مشخصات آن‌ها و بسیاری از نکات تحلیلی از ویژگی‌های این اثر است. کار برجسته رشینگر و همکارانش همیشه با گیاهان موزه‌های معتبر گیاه‌شناسی دنیا از جمله هرباریوم "ایران" پیوندی ناگسستنی داشته است.

از دیگر منابع گیاه‌شناسی عمومی موجود در کتابخانه (کتاب‌های مرجع و نشریات ادواری)، می‌توان به عناوین برخی از آن‌ها به شرح زیر پرداخت. البته تعدادی از این منابع ناقص بوده و تکمیل آن‌ها به دلیل نقش ویژه‌ای که نشریات و کتب در تحقیقات به ویژه در انجام پژوهش‌های رده‌بندی دارند، یکی از امور مهمی است که باید بدان پرداخت. ترتیب عناوین برحسب حروف الفبا بوده و بعد از نام کتاب یا مجله نام مؤلف، محل چاپ و تاریخ انتشار نخستین جلد یا شماره نشریه مربوطه ذکر شده است.

- Basic Botany, A. Gahreman, 1994 (in Persian).

"گیاه‌شناسی پایه" در دو جلد تالیف دکتر احمد قهرمان که جلد اول آن در سال ۱۳۷۳ توسط انتشارات دانشگاه تهران و به زبان فارسی منتشر شده است.

- Contribution á l'etude de la flore de la vegetation des deserts de l'Iran, J. Leonard, 1981.

- Das Pflanzenreich (Regni Vegetabilis Conspectus), A. Engler, 1900.

- Diagnoses Plantarum Orientalium Novarum, E. Boissier, 1969.

- Dictionary of Gardening (A Practical and Scientific Encyclopaedia of Horticulture), F.J. Chittenden, 1974.

- Die Naturlichen Pflanzfamillien, A. Engler und K. Prantel, 1907.

- Flora Europaea, T.G. Tutin and V.H. Heywood, 1964.

- Flora of British India, J.D. Hooker, 1875.

- Flora of Iran, S. Mobayen, 1975 (in Persian).

"رستنی‌های ایران" (آخرین منبع فوق‌الاشاره) که به زبان فارسی بوده و توسط دکتر صادق مبین استاد دانشگاه تهران تهیه و جلد نخست آن در سال ۱۳۵۴ در انتشارات دانشگاه تهران به چاپ رسیده است. جلد چهارم این کتاب نیز متعاقباً منتشر گردید.

- Flora of Iran, Research Institute of Forests and Rangelands, 1988 (in Persian).

"فلور ایران" به زبان فارسی و تدریجاً توسط مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور منشور می‌گردد که نخستین شماره این مجموعه در سال ۱۳۶۷ به چاپ رسیده است.

- Flora of Iraq, E. Guest, 1966.

- Flora of the U.S.S.R., V.I. Komarov, 1934.

- Flora of Turkey and the East Aegean Islands, P.H. Davis, 1965.

- Flora of West Pakistan, E. Nasir and S.I. Ali, 1970.
- Flora Palaestina, M. Zohary, 1966.

هر جلد از فلورهای مذکور شامل شرح و اشکال در مجلدهای جداگانه می‌باشد.

- Flora complete illustree en couleurs de France, Suisse et Belgique, G. Bonnier, 1934.
- Flore de L'Afrique du Nord, Rene Maire, 1952.
- Flore de l'Iran, A. Parsa, 1951.

"فلور ایران" تالیف دکتر احمد پارسا استاد دانشگاه تهران، نخستین فلوری است که در مورد گیاهان ایران به زبان فرانسه به چاپ رسیده (جلد اول ۱۳۲۹) و آخرین جلد آن ضمن بازبینی، توسط نامبرده با همکاری دکتر زین‌العابدین ملکی استاد دانشگاه تهران به زبان انگلیسی تهیه گردیده که جلد نخست آن در سال ۱۳۵۷ (Flora of Iran, A. Parsa and Z. Maleki, 1978) توسط وزارت علوم منتشر گردیده است.

- Flore de l'Iran, A. Ghahreman, 1978.

"فلور ایران" تالیف دکتر احمد قهرمان، مجموعه دیگری است که در ۲۰ جلد به طور مصور و رنگی از گیاهان ایران و به سه زبان فارسی، فرانسه و انگلیسی تهیه گردیده که هر جلد آن شامل ۱۲۵ کارت است. نخستین جلد این مجموعه در سال ۱۳۵۷ توسط انجمن ملی حفاظت منابع طبیعی و محیط انسانی با همکاری دانشگاه تهران منتشر گردیده است.

- Genera Plantarum, G. Bentham and J.D. Hooker, 1965.

- Icones Plantarum, W.J. Hooker, 1837.

- Icones Plantarum, Asiaticarum, W. Griffith, 1849.

- Illustrated Guide of the Genus *Astragalus* in Iran, A.A. Massoumi, 3 vols, 1990-93.

"اطلس گون‌های ایران" (آخرین منبع فوق‌الاشاره)، تاکنون ۳ جلد از این کتاب توسط مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور انتشار یافته و در هر کدام از آن‌ها به شرح تعداد ۱۰۰ گونه از گون‌های ایران (به همراه تصاویر و نقشه پراکندگی آن‌ها) به زبان انگلیسی پرداخته شده است. در مورد جنس گون مجموعه ۴ جلدی دیگری نیز به فارسی منتشر گردیده که در کتابخانه بخش موجود است (The Genus *Astragalus* in Iran, A.A. Massoumi, 4 vols, 1986-2000).

- Illustrierte flora von Mitteleuropa, Gustav Hegi, 1906.

- Index Kewensis, J.D. Hooker and B.D. Jackson, 1895.

- Notulae and Plantas Asiaticas, W. Griffith, 1847.

شکل‌های مربوط به آخرین منبع فوق‌الاشاره تحت "Icones Plantarum Asiaticarum" در همین فهرست آمده است.

- Plant Systematic (Coromophytes of Iran), A. Ghahreman, 1990 (in Persian).

"کورموفیت‌های ایران" تالیف دکتر احمد قهرمان استاد دانشگاه تهران به زبان فارسی در چهار جلد که جلد اول آن در سال ۱۳۶۹ به چاپ رسیده است.

- Symbolae Afghanistanicae, K.H. Rechinger, 1954.

- Traité de Botanique Systematique, M. Chadeffaud et L. Emberger, 1960.

- The Families of Flowering Plants, J. Hutchinson, 1959.

- The Genera of Flowering Plants, J. Hutchinson, 1964.

از فلورهای موجود به زبان روسی نیز علاوه بر فلور شوروی، می‌توان از فلور ترکمنستان، فلور قزاقستان، فلور قفقاز، فلور تاجیکستان، فلور ارمنستان، فلور آذربایجان و فلور ایروان نام برد.

در خصوص ژورنال‌های تخصصی گیاه‌شناسی منتشر شده در ایران و موجود در کتابخانه می‌توان به "ژورنال گیاه‌شناسی ایران" اشاره نمود که مجله‌ای بین‌المللی است و توسط مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور انتشار می‌یابد. نخستین شماره این ژورنال در سال ۱۳۵۵ با مقالاتی به زبان‌های لاتین، انگلیسی و خلاصه فارسی به چاپ رسیده است.

دوفصلنامه علمی-پژوهشی رستنیها، یکی دیگر از مجلات تخصصی در مورد رستنی‌ها در ایران، از نشریات مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور می‌باشد که انتشار آن از سال ۱۳۷۹ آغاز شده و تا به حال ۱۶ جلد (۴۸ شماره) از آن همراه با ده ضمیمه و ویژه‌نامه منتشر شده است. این نشریه که مقالات آن به زبان‌های فارسی و انگلیسی منتشر می‌گردد، محل مناسبی برای انتشار تحقیقات فلورستیک در زمینه گیاهان (گل‌دار، بی‌گل، خزها و سرخس‌ها)، جلبک‌ها، گل‌سنگ‌ها و قارچ‌ها می‌باشد.

در زمینه کتاب‌ها، ژورنال‌ها و مجلات تخصصی قارچ‌شناسی موجود در کتابخانه، می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- Sylloge Fungorum, P.A. Saccardo *et al.*, Johnson Reprint Corporation, New York, 26 vols, 1882–1972.

این مجموعه ارزشمند که جلد‌های آغازین آن به همت و ابتکار "ساکاردو" نگارش و منتشر گردید و سپس با همکاری مشترک قارچ‌شناسان معروفی همچون سیدو (P. Sydow) و الکس تراتر (A. Trotter) تکمیل شده و انتشار یافت، یکی از معتبرترین و ملزوم‌ترین کتاب‌هایی است که در علم قارچ‌شناسی به ویژه طبقه‌بندی و رده‌بندی مورد استفاده متخصصان این رشته قرار می‌گیرد. این مجموعه ۲۶ جلدی که به زبان لاتین نگارش یافته، دربرگیرنده نام جنس‌ها، گونه‌ها، واریته‌ها و فرم‌های قارچ‌هایی است که تا سال ۱۹۵۰ انتشار یافته‌اند. همچنین، شرح خصوصیات هر آرایه (تاکسون) به همراه میزبان‌ها و رویشگاه آن و نیز نخستین منبع چاپ و نشر آرایه‌ها ارائه شده است. چندین جلد این مجموعه، به فهرست‌های مختلفی نظیر فهرست نام‌های علمی قارچ‌ها، سینونیم‌ها (نام‌های مترادف) و میزبان‌ها اختصاص دارد. گرچه در این کتاب هیچگونه ترسیم یا تصویری از قارچ‌ها ارائه نگردیده، ولی جلد‌های ۱۹ و ۲۰ آن فهرست شکل‌ها و تصویرهایی است که در دیگر منابع و مجلات قارچ‌شناسی وجود داشته و می‌توان به آن‌ها مراجعه کرد.

- Die Rostpilze Mitteleuropas, E. Gämman, Buchdruckerei Buchler & Co., Bern, 1959.

این کتاب که در حقیقت مونوگراف ارزشمندی درباره زنگ‌های اروپای میانه است، یکی از منابع معتبر، لازم و گرانبه‌ای قارچ‌شناسی می‌باشد که مورد استفاده متخصصانی که در زمینه شناسایی و رده‌بندی زنگ‌ها فعالیت می‌نمایند قرار می‌گیرد. کتاب مذکور که به زبان آلمانی نگارش یافته، مشتمل بر شرح مفصل برای گونه‌های مختلف زنگ‌هاست. از دیگر محاسن ارزشمند این کتاب، دارا بودن کلیدی برای گونه‌های مختلف هر جنس است و روش طبقه‌بندی در این مونوگراف براساس میزبان قارچ در وهله نخست و سپس خصوصیات زیست‌شناسی یا مورفولوژیک آن‌ها می‌باشد. برای هر گونه، ضمن ارائه تصویر و ترسیم مربوطه، ابتدا توصیف کاملی از صفات و خصوصیات آن آرایه گردیده و سپس به نام میزبان‌ها و منطقه انتشار هر یک در سراسر دنیا پرداخته شده است.

- Monographia Uredinearum, 4 vols, 1904–24.

انتشار مونوگراف چهار جلدی زنگ‌ها توسط برادران سیدو (P. Sydow & H. Sydow)، طی سال‌های ۱۹۰۴ تا ۱۹۲۴ مهم‌ترین اتفاق در دوره اول بررسی قارچ‌های مولد زنگ است. این مجموعه در زمان خود اطلاعات سودمندی در مورد تاکسونومی و فهرست نمودن تقریباً کلیه گونه‌های زنگ شرح داده شده تا آن زمان را در خود جای داده است.

- Uredineana, 6 vols, 1939–65.

به دنبال انتشار مجموعه مونوگراف جهانی زنگ‌ها، گویو (A.L. Guyot)، طی سال‌های ۱۹۳۹ تا ۱۹۶۵ تعداد شش جلد از مجموعه Uredineana را منتشر نمود. وی نیز اطلاعات جامعی از وقایع و مقالات منتشر شده در مورد زنگ‌ها طی دوره زمانی یاد شده را در مجموعه فوق گردآوری کرده است.

- Index of Fungi, 1940.

این نشریه، در حقیقت کاتالوگی از نام جنس‌ها، گونه‌ها، واریته‌ها، فرم‌ها، ترکیب‌های جدید و نام‌های جدید می‌باشد که از سال ۱۹۴۰ توسط مؤسسه قارچ‌شناسی وابسته به Commonwealth Agricultural Bureaux (CAB) انتشار یافته است. تا قبل از این سال،

فهرست نام قارچ‌ها در جلد‌های مکمل و ضمیمه نشریه *Review of Applied Mycology* توسط همان مؤسسه چاپ و منتشر می‌گردد. همچنین، پروفیسور پتراک از قارچ‌شناسان مشهور جهان، به تهیه و نشر چندین لیست از نام قارچ‌ها مبادرت ورزیده بود که این لیست‌ها متعاقباً توسط همان مؤسسه تحت نام: *A Supplement to Petrak's Lists (1920-39)* انتشار یافت که در حقیقت به مجموعه "فهرست قارچ‌ها" (*Index of Fungi*) اضافه شد و آن مجموعه را تکمیل نمود. علاوه بر این، از سال ۱۹۷۰ فهرست نام گل‌سنگ‌ها نیز به این مجموعه اضافه شد و باعث غنای بیش از پیش آن شد. این نشریه در زمره منابع ارزشمند رشته قارچ‌شناسی است که دسترسی به آن امری ضروری و استفاده روزمره از آن نیز برای محققان این رشته متداول می‌باشد. هر جلد "فهرست قارچ‌ها" برای یک دوره ۱۰ ساله و مشتمل بر ۲۰ قسمت (parts) می‌باشد.

- *Mycologia Iranica*, 2004

اخیراً انجمن قارچ‌شناسی ایران به عنوان یکی از اهداف خود و در راستای نشر یافته‌ها و تازه‌های دانش قارچ‌شناسی اقدام به انتشار دوفصلنامه قارچ‌شناسی ایران (*Mycologia Iranica*) نموده که نخستین شماره این مجله به زبان انگلیسی با چکیده فارسی، شامل مقالاتی در خصوص یافته‌های قارچ‌شناسی، در سال ۱۳۹۳ منتشر شده است. این مجله در حوزه‌های محض و کاربردی مرتبط با قارچ‌ها، شبه‌قارچ‌ها و گل‌سنگ‌ها فعالیت می‌نماید.

در زمینه منابع تخصصی گیاهان غیرآوندی موجود در کتابخانه بخش تحقیقات رستنی‌ها نیز می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- *Kryptogamen-Flora*, L. Rabenhorst, 13 vols, 1884-1941.

این مجموعه ارزشمند ۱۳ جلدی، بین سال‌های ۱۸۸۴ تا ۱۹۴۱ به چاپ رسیده و حاوی شرح و توصیفی از کلیه گیاهان غیرآوندی و قارچ‌های تا آن زمان کشورهای آلمان، اتریش و سوییس می‌باشد که برخی جلد‌های آن خود از قسمت‌هایی (parts) تشکیل گردیده است.

- *Index Muscorum*, R. van der Wijk, W.D. Margadant and P.A. Florschütz, 5 vols, 1959-60.

این مجموعه پنج جلدی بی‌نظیر، بین سال‌های ۱۹۵۹ تا ۱۹۶۰ توسط دکتر وایک و همکارانش در کشور هلند به چاپ رسیده که در برگیرنده نام معتبر جنس‌ها، گونه‌ها، واریته‌ها و فرم‌های خزه‌هایی است که تا سال ۱۹۶۰ انتشار یافته‌اند. شایان ذکر است که از سال ۱۳۷۶ به بعد به تدریج تعداد قابل توجهی منوگراف و فلورهای مربوط به بریوفیت‌ها به کتابخانه بخش افزوده گردیده است.

نشریات ادواری (Periodicals):

از نشریات ادواری معروف غیرفارسی در زمینه سیستماتیک و رده‌بندی گیاهان و قارچ‌ها که در کتابخانه بخش موجود است

می‌توان به عناوین زیر اشاره نمود:

1. *Acta Botanica Fennica*, 1990.
2. *Acta Botanica Sinica*, 1973.
3. *Adansonia*, 1997.
4. *American Journal of Botany*, 1987.
5. *Animal Research and Development*, 1998.
6. *Annalen des Naturhistorischen Museum Wien*, 1919.
7. *Annales Botanici Fennici*, 1964.
8. *Annales de Biologia*, 1991.
9. *Annales Musei Goulandris Kifissia*, 1973.
10. *Annales Mycologici*, 1903.
11. *Annales of Botany*, 1981.
12. *Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft*, 1965.
13. *Bibliography of Systematic Mycology*, 1943.
14. *Biological Journal of the Linnean Society*, 1969.
15. *Biomedical Journal*, 2007.
16. *Bitki Koruma Bulteni*, 1980.
17. *Botanica Helvetica*, 1981.
18. *Botanica Marina*, 2004.

19. Botanical Bulletin of Academia Sinica, 1979.
20. Botanical Journal of the Linnean Society, 1969.
21. Botaniska Notiser, 1839.
22. Bulletin de la Societe Botanique Suisse, 1973.
23. Bulletin de la Societe des Naturalistes de Moscou, 1829.
24. Canadian Journal of botany, 1951.
25. Candolle, 1922.
26. Carolina, 2006.
27. Compositae Newsletter, 1988.
28. Contribution á l'étude de la flore de la vegetation des deserts de l'Iran, 1981.
29. Englera, 1979.
30. Experimental Mycology, 1983.
31. Feddes Repertorium, 1943.
32. Flora Mediterranea, 1993.
33. Folia Geobotanica and Phytotaxonomica, 1966.
34. Fungal Genetics and Biology, 1983.
35. Fungorum Rariorum. Icones Coloratae, 1969.
36. Index of Fungi, 1920.
37. Israel Journal of Botany, 1936.
38. International Journal of Medicinal Mushrooms, 2001.
39. Journal of Sciences Islamic Republic of Iran, 1991.
40. Journal of the Royal Horticultural Society, 1965.
41. Karstenia, 1980.
42. Kew Bulletin, 1887.
43. Linnaea, 1826.
44. Memoires de l'Herbier Boissier, 1900.
45. Memoires du Museum National Paris, 1815.
46. Mycologia, 1964.
47. Mycologia Iranica, 2014.
48. Mycological Papers, 1925.
49. Mycology Phytapathology, 1972.
50. Mycopathologia et Mycologia Applicata, 1968.
51. Mycorrhiza, 1991.
52. Mycotaxon, 1974.
53. Naturwissenschaftliche Abteilung, 1962.
54. New Zealand Journal of Botany, 1963.
55. Nordic Journal of Botany, 1981.
56. Notes from the Royal Botanical Garden, Edinburgh, 1900.
57. Oesterreichische Botanische Zeitschrift, 1858.
58. Opera Botanica, 1953.
59. Pakistan Journal of Botany, 1969.
60. Pakistan Journal of Scientific and Industrial Research, 2001.
61. Pakistan Systematic, 1977.
62. Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematic, 2002.
63. Pflanzenreich Regni Vegetabilis Conspectus, 1968.
64. Phytion Annales rei Botanicae, 1948.
65. Phytion Revista Internacional de Botanica Experimental, 1951.
66. Plant Diseases, Pests and Weeds in Denmark, 1985.
67. Plant Protection Research Annual, 1982.
68. Plant Research and Development, 1980.
69. Plant Systematic and Evolution, 1984.
70. Proceedings of the Linnean Society of London, 1857.

71. Regnum Vegetabile, 1957.
72. Revista del Jardin Botanico Nacional, 1983.
73. Revue Roumanie de Biology, 1978.
74. Schlechtendalia, 1998.
75. Studies in Mycology, 1972.
76. Sunset trees & Shrubs, 1994.
77. Sunset Waterwise Gardening, 1991.
78. Sylloge Fungorum Saccardo, 1882.
79. Systema Ascomycetum, 1982.
80. Taxon, 1951.
81. The Kew Record of Taxonomic Literature, 1971.
82. The Mushroom Journal, 1977.
83. The Transactions of the Linnean Society of London, 1875.
84. Ukrainian Botanical Journal, 1972.
85. Willdenowia, 1973.

علاوه بر موارد فوق الذکر، اهم مجلات و نشریات فارسی موجود در کتابخانه به شرح زیر است:

۱. آفات و بیماری‌های گیاهی
۲. بیماری‌های گیاهی
۳. پژوهش در علوم کشاورزی
۴. پژوهش کشاورزی (آب، خاک و گیاه در کشاورزی)
۵. پژوهش و سازندگی (در زراعت و باغبانی)
۶. پژوهش و سازندگی (در منابع طبیعی)
۷. تاکسونومی و بیوسیستماتیک
۸. دانش علف‌های هرز
۹. رستنیها
۱۰. زیست شناسی گیاهی ایران
۱۱. علوم کشاورزی مدرس
۱۲. فصلنامه گیاهان دارویی
۱۳. مجله تحقیقات مهندسی کشاورزی
۱۴. مجله جنگل ایران
۱۵. مجله چغندر قند
۱۶. مجله زیست شناسی ایران
۱۷. مجله شورای پژوهش‌های علمی کشور (انتشارات نهاد ریاست جمهوری)
۱۸. مجله علمی-پژوهشی علوم کشاورزی
۱۹. مجله علوم کشاورزی ایران
۲۰. مجله علوم کشاورزی و منابع طبیعی
۲۱. مجله علوم و فنون کشت‌های گلخانه‌ای
۲۲. مجله علوم و فنون کشاورزی و منابع طبیعی
۲۳. مجله گیاه‌پزشکی
۲۴. مجله گیاه‌شناسی ایران
۲۵. مجله منابع طبیعی ایران
۲۶. محیط شناسی
۲۷. نامه‌ی انجمن حشره شناسی ایران

بدیهی است پژوهندگان بخش تحقیقات رستنی‌ها ضمن بهره‌گیری از منابع علمی کتابخانه بخش و امکان دسترسی آسان به نمونه‌های موجود در مجموعه‌های هرباریوم "ایران"، قادر خواهند بود اهداف علمی خود را با دقت و سرعت بیشتری به انجام برسانند. شایان ذکر است، از بدو تاسیس هرباریوم "ایران" تا کنون، علاوه بر انتشار ۶۳ عنوان کتاب، بیش از ۷۵۰ فقره مقاله علمی به زبان‌های فارسی و غیرفارسی توسط محققان بخش تحقیقات رستنی‌ها در زمینه‌های مختلف گیاهان و قارچ‌ها انتشار یافته که همواره در اختیار کلیه پژوهندگان و علاقه‌مندان این رشته‌ها قرار می‌گیرد. فهرست این نوشته‌ها تحت عنوان: "انتشارات بخش تحقیقات رستنی‌ها" در فصل بعدی این مجموعه ارایه شده است.

کتابخانه بخش تحقیقات رستنی‌ها.
Library of Department of Botany.